

I WILL GO'S STÄLI B'SCHAUE NU JULDAGSMORGON GLIMMAR

TEXT:

Abel Burkhardt (1805 - 1882). Schweizisk poet och präst från Basel. Abel Burkhardt bodde under större delen av sin barndom i den dåvarande botaniska trädgården vid Petersgraben. Där låg den tjänstebostad som fadern flyttade in i med sin familj 1809 när han blev kontraktsprost och lärare i botanik.

Som 18-åring studerade Abel teologi i Basel. Där deltog han flitigt i olika konstnärsgupper och fosterländska föreningar. Vid sådana sammankomster fick han möjlighet att deklamera sina djupt religiösa dikter, sina målande dikter om naturen och sina patriotiska dikter; t.ex. "*Was brausest du, mein junges mein junges Blut? Was fliessen meine Träne?*" (1825).

Sommaren 1827 flyttade han till Berlin för 3 terminers studier. Där träffade han bl.a. Schleiermeister, som kom att betyda mycket för honom. Hegel däremot lämnade honom mera oberörd. Tillsammans med musikern Theodor Fröhlich från Brugg, teologen Johan Jakob Herzog från Basel och bröderna Philipp och Wilhelm Wackernagel bildade han en poetisk kamratförening, som kallade sig Det namnlösa sällskapet.

1830 flyttade han tillbaka till Basel och blev församlingsassistent för att sedan arbeta som kyrkoherde i Gelterkinden 1839 - 1854. Därefter blev han kyrkoadjunkt i Basel. Han uppskattades särskilt för sitt arbete med barn och för sin konfirmationsundervisning.

Abel Burkhardt finns representerad i Wilhelm Wackernagels (professor i tyska språket och litteraturen vid universitetet i Basel) "*Weihnachtsgabe zum Besten der Wassergeschädigten*" (1835) med några av sina juldikter.

Abel Burkhardt tillhörde dem som 1836 grundade det historiska och antika sällskapet i Basel. Han skrev en mängd skrifter om Basels historia (5 häften, 1877 - 82), om boktryckerverksamheten i staden (*Die ersten Buchdrucker in Basel*, 1840), om kända byggnader och personer i Basel t.ex. *Bildern aus der Geschichte Basels*. Abel har också skrivit ungdomsböcker och det lyriska dramat *Die Könige aus dem Morgenlande* (1887).

I början av 1840-talet kunde Abel Burkhardt inte arbeta som präst pga sjukdom. Då tog han vara på tiden genom att dikta Kinder-Lieder (1845), som han kallade "En julgåva till barn och mödrar i hemmet". Bland de tretton dikterna finns förutom de fyra julsångerna t.ex. *I will go's Stäli b'schae* - Nu juldagsmorgon glimmar, en afton- och en morgonpsalm, sånger för palmsöndagen, långfredagen, påskdagen, Kristi himmelfärd och pingst.

Den svenska översättningen trycktes i Andelig Örtagård för barn nr 13 och 14 (1851) utgiven i Jönköping av folkskolläraren G Berggren. Vem som gjort denna svenska översättning vet man inte säkert, men man tror att det var Catharina Elisabeth Betty Ehrenborg-Posse (1818 - 1880) eftersom den fanns med i hennes sångsamling "Andeliga sånger för barn av Betty Ehrenborg", häfte II (1856). Hon har också skrivit och översatt våra allra första söndagsskolesånger t.ex. *Morgon mellan fjällen* och *Klippa du som brast för mig*. I "Barnens Pilgrims-Sånger på vägen till det himmelska Sion" står det J M L efter den svenska texten. Det kan betyda Johan Michael Lindblad (se *Mit hierte altid vanker*).

MUSIK:

Melodin är lånad från en tysk folkmelodi från 1700-1800-talet. Den är känd före 1819 då den användes till studentsången *Wir hatten gebauet* i Jena. I Sverige har melodin också använts till *När juletid är inne, hur härligt för de små*, som trycktes i Barnavännen nr 52 (1886) och till *Vill du ock med till Jesus, som världens synder bär* (Lina Sandell), som trycktes i Carl Bernhard P Wadströms (1831-1918) *Andeliga sånger*, 1859.

Att sjunga: *Der Engel het de Hirte gsait, E Stern isch am Himmel g'stande* och *Am goldige Sternehimmel* (ur Abel Burkhardt: *Kinder-Lieder*), *Benedicamus* (Bok nr 83).

Sången finns bl.a. i *Julkörprisma*, *Gehrmans*, *Tema jul*, *Gehrmans*, *Kyrkvisor för barn*, *SKD*, med diskantstämma i *Carl-Bertil Agnestig: Lätt för kör 3*, *Gehrmans* och i tvåstämmig sättning i *Herbert Connor: Vi spelar och sjunger*, *Nordiska musikförlaget*.

I WILL GO'S STÄLI B'SCHAUE

Den schweizisk-tyska originaltexten

1. I will go's Stäli b'schae
In der schene Wiehnachtszyt,
Wo byn ere liebe Fraue
My Jesuskindli lyt.
Wo byn ere liebe Fraue
My Jesuskindli lyt.

2. My Gott, kunnsch du uf Erde
Gon e klai Kindli sy,
Dass mer wider ordelig werde,
Mir klaine Kinderli?
Dass mer wider ordelig werde,
Mir klaine Kinderli?

3. Witt du denn wohnen und blybe
By de Kindlene so gern?
I will di nit vertrybe,
Du schene Morgenstern!
I will di nit vertrybe,
Du schene Morgenstern!

Abel Burkhardt (1805 - 1882)

NU JULDAGSMORGON GLIMMAR

Den första svenska texten

1. Nu Juldagsmorgon glimmar,
Jag will till stallet gå,
Der Gud i nattens timmar
Re'n hwilar uppå strå.
Der Gud i nattens timmar
Re'n hwilar uppå strå.

2. Hur god Du war, som wille
Till jorden komma ner!
Nu ej i synd jag spille
Min barndomsdagar mer.
Nu ej i synd jag spille
Min barndomsdagar mer!

3. Dig, Jesu! wi behöfwa,
Du käre Barnawän!
Jag will ej mer bedröfwa
Med synder dig igen.
Jag will ej mer bedröfwa
Med synder dig igen.

Extra verser ev. av Betty Ehrenborg:

Välkommen hit till jorden
i signad juletid!
Du är vår konung vorden,
som ger oss ljus och frid.

Nu dig vårt lov vi höja,
du barn i krubban där,
och våra knän vi böja
för dig, o Jesu kär.

I will go's Stäli b'schaue

Nu juldagsmorgon glimmar

Abel Burkhardt (1805 - 1882)

Betty Ehrenborg-Posse (1818 - 1880).

Ruhig *mf*

Tysk folkmelodi från 1700 -1800-talets

1. I will go's Stä - li - b'schau - e In der sche ne Wieh nachts
1. Nu Jul-dags-mor- gon_ glim - mar, Jag_ will till stal - let
2. Hur god Du war, som_ wil - le Till_ jor-den kom - ma
3. Dig, Je - su! wi be - höf - wa Du_ kä - re Bar - na -

5

zyt. Wo byn e-re lie - be - Frau - e Wy Je - sus-kind li lyt. Wo
gå. Der Gud i - nat tens tim - mar Re'n hvi - lar_ up - på strå. Der
ner! Nu ej i - synd jag_ spil - le Min barn doms-da-gar mer. Nu
wän! Jag will ej_ mer be - dröf - wa Med syn-der_ dig i - gen. Jag

10

byn e - re lie - be - Frau - e Wy Je - sus kind - li lyt.
Gud i - nat - tens - tim - mar Re'n hvi - lar up - på strå.
ej i - synd jag_ spil - le Min barn-domd-da-gar mer.
will ej_ mer be - dröf - wa Med syn - der dig i - gen.

Burschenschaftlied

Wir hatten gebaut

Folkvisa från Thüringen (före 1819)

Arr: Hans Palmqvist

Wir hat - ten ge - bau - et ein statt - li - ches Haus

6

und drin auf Gott ver - trau - et, trots Wet - ter, Sturm und Graus.